

Standpunt van de Stichting Pensioenbehoud voor de internetconsultatie inzake het voorontwerp wet invoering reële ambitieovereenkomst.

De voorgestelde wetstekst met bijlagen geeft de Stichting Pensioenbehoud aanleiding tot het volgende commentaar:

1. Het voorontwerp Wira en de MvT zijn gebaseerd op de slechte financiële situatie van ons pensioenstelsel voor aanvullende pensioenen en gebruikt ter onderbouwing daarvoor gegevens van enige jaren terug, dus op grond van ex post gegevens. In de afgelopen periode zijn echter regelingen getroffen inzake het verhogen van de pensioenleeftijd en wordt de pensioenleeftijd zelfs gekoppeld aan de levensverwachting zoals bij de AOW reeds is vastgelegd. Deze recente ontwikkeling is echter niet verwerkt in (de kwantificering van) de toekomst van ons pensioenstelsel, dus ex ante gegevens ontbreken.

Daarmee verliest het voorstel haar basis om de eisen aan het nominale contract met voorwaardelijke indexatie ernstig te verzwaren omdat “de wettelijke zekerheidsmaatstaf van 97,5% onvoldoende wordt waargemaakt” (pag. 4 MvT). En eveneens om een nieuw pensioencontract te lanceren (reële contract) dat niet meer pensioenvermogen of meer indexatie oplevert, maar wel lagere pensioenen en per saldo niet minder verlagingen van de pensioenen op de lange termijn. Een gecalculeerde pensioenverlaging één maal in de 40 jaar is nu gebeurd na 50 jaar, dus de verankering is goed zoals voorzien en behoeft dus geen bezwaring.

Premiestabilisatie of bevrozing van de huidige niet-kostendekkende premie is daarbij in strijd met de zorgplicht van de werkgever. Wel dient bij toekomstige noodzakelijke premieverhogingen de mogelijkheid te bestaan dat zo'n verhoging (deels) ten laste zou gaan van het beschikbare netto loon en dat de verdeling van de premie over werkgever en deelnemer zou kunnen worden aangepast.

2. Het invoeren van een tweede “reëel” pensioencontract wijzen wij ten principale af omdat zoals onderzoeken hebben aangetoond dit contract niet voldoet aan de eisen, belangen en verwachtingen die werkenden en gepensioneerden als belangrijk deel van de samenleving stellen aan de gewenste zekerheid en duidelijkheid bij de opbouw resp. bij het verkrijgen van het pensioen als sociale voorziening. In een recent onderzoek van Aegon is die gewenste zekerheid wederom gebleken (zie ook DNB onderzoeken). Het voorstel is wellicht goed voor de pensioenfondsen zelf en voor werkgevers, maar niet voor de taak die zij moeten uitvoeren in de vorm van het verzorgen van de pensioenen als zijnde uitgesteld loon.

Het behoud van de zekerheidsmaatstaf van 97,5% (of eventueel zelfs het verlagen daarvan) geeft de gewenste zekerheid, daar (vrijwel) risicovrij beleggen en (vrijwel) risicovrije rentes niet bestaan, en dat weet en accepteert bijna iedereen. Ook de macro-economische nadelen zijn te groot. Dit mede vanwege de nog veel grotere onzekerheid over het toekomstige

inkomen als gevolg van de voorstellen, omdat een overgang naar het reële contract direct zal leiden tot een substantiële verlaging van de dekkingsgraad van naar verwachting 30%. Dat betekent dus gemiddeld bij overgang van het nu vigerende contract naar een zogenaamde reële ambitie-overeenkomst circa 30% lagere pensioenuitkeringen vanwege deze verplichting tot indexatie. Dit impliceert dus ontneming van eigendom volgens het EVRM en is daarmee in strijd met de huidige IORP-richtlijn.

Gewenst wordt één pensioencontract in aangepaste nominale vorm, met o.a. een verbetering van de mogelijkheid tot noodzakelijke indexatie bij het nominale contract, een doorlopende aanpassing voor de levensverwachting, een verbeterde toedeling van risico's tussen generaties, een verbeterde discontovoet voor de verplichtingen en voor berekening van de kostendeekkende premie, evenals een verplichte egalisereserve. Dus handhaving van de **resultaats**verplichting (met een clause voor overmacht, zoals oorlogsomstandigheden, galopperende inflatie, natuurrampen, etc.) en géén omzetting naar een **inspannings**verplichting. Een voorwaardelijke aanspraak op een nominaal pensioen (MvT noot 17 op pag. 10) is in strijd met het rechtszekerheidsbeginsel.

3. Het nieuwe artikel 19a dient daarom te vervallen evenals de wijziging van art. 20 vanwege de onrechtvaardigheid van artikel 19a en tevens vanwege het beschamen van het vertrouwen van de burger in de rechtsstaat die is aangesteld tot bescherming van de eigendomsrechten van de burger tegen de overheid. Tevens vanwege strijdigheid van het artikel met Europees en internationaal recht.

4. Het huidige artikel 83, lid a inzake de instemmingsvereisten van deelnemers en gepensioneerden bij collectieve waardeoverdracht dient gehandhaafd te blijven. Het laten vervallen zoals in het voorstel is volgens ons in strijd met de huidige IORP-richtlijn 2003/41/EG evenals met de rechten van de mens in een rechtsstaat.

5. Economische wijzigingen in de beleggingsportefeuille door de markt en/of levensverwachting dienen in het algemeen uitgesmeerd te worden over een aantal jaren, zowel naar beneden als naar boven om schokken in pensioenen te voorkomen.

6. Toevoegen aan gewijzigd art. 134, lid 4 na het woord 'verminderen' de woorden 'en verhogen'.

Opmerking: op diverse onderdelen moeten uitwerkingen via een Amvb nog bekend worden gemaakt en daarmee is de gehele regeling nu in deze vage omschrijving niet of nauwelijks goed te beoordelen. Zoals het gezegde luidt: *The devil is in the details*.

Namens het bestuur mr E.L. Daae, voorzitter
www.stichtingpensioenbehoud.nl

5 september 2013